III. évfolyam. Szeged, 1880. vasárnap május 30-án 123. szám.

Előfizetési föltételek:
Szétküldéssel helyben vagy vidékre:
Egész évre . 14 frt — kr.
Félévre . . 7 frt — kr.
Negyedévre . 3 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Szerkesztőségi és kiadóiroda:
Iskola-utca 284-ik szám, I. emelet.

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadó-hivatal mérvadó árjegyzék szerint számít.

Hirdetéseket lapunk számára elfogadnak:
Budapesten: Láng L. és Társa, Goldberger V., Rajnai Vilmos.
Bécsben és Hamburgban: Haasenstein és Vogler.
Bécsben és M. m. Frankfurtban: Daube G. L. és Társa.

Kivándorlások.

II.

A képviselőház kérvényi bizottsága a kivándorlások megakadályozására rendőri, palliativ szereket ajánl a kormány figyelmébe, anélkül, hogy mélyebben hatolna a dolog érdemeig. A bizottság azt hiszi, hogy elég egy belügyminiszteri, a kivándorlásokat megtiltó ukáz azok megszüntetésére. De amig a kormány parancsszavára megélni nem lehet, addig a kivándorlási szándékot sem lehet meggátolni rendeletekkel.

Tettek ily irányban kisérleteket más országokban is, de a tilalomnak következménye a titkos kivándorlás, mely aztán szabad államban, melyben az egyének nem állnak rendőri fölügyelet alatt, ellenőrizhetetlen.

Maga a kivándorlás ténye azonban, mint már tegnap fölemlitettük, még nem bizonyit semmit. Tulnépes államokban oly természetes tünemény az, mint például természetes a méhek rajzása; az embereket tultermelő anyaország fölöslegével koloniákat hódit az anyaország dicsőségére és gazdagságának gyarapitására. Ily országokban elég a kivándorlás ellenőrzése s helyes utba terelése, mint ahogy a gondos gazda a méhrajt saját kaptárában tartja vissza.

A kivándorlás gyér népességü államban azonban a sorvadozás jele és jele annak, hogy oly közgazdasági rendszer uralkodik, mely a szülőföldéhez ragaszkodót elszakitja a tápláló kebeltől és kitaszitja a hontalanság és kétségbeesés sivatagába. Erre nézve a történelem kiváló figyelemreméltó párhuzammal szolgál hazánkra nézve, mely példát mint jövőnk visszataszitó képét törvényhozóinknak jó volna ismerni, tanulmányozni és szem előtt tartani.

Ezen példa a szerencsétlen Irlandia. Nem engedi szük terünk, hogy itt részletesen belebocsátkozzunk Irlandia pusztulásának történetébe. De ha tehetnénk, olvasóink azt hinnék, hogy Magyarországról beszélünk, olyannyira hasonlók szerencsétlenségükben mihozzánk.

Irországot Anglia szivatytyuzza ki, mint hazánkat Ausztria. Több szerencsétlen kimenetelü szabadságharcz után kénytelen volt magát megadni, az angol tőke és ipar járma alá hajtani fejét. Irlandia nyers terményeket szolgáltat Angliának, melyek finomitott, átalakitott gyártmányok alakjában tizszeresen, százszorosan emelkedve értékben, vándorolnak vissza hozzá. És mi volt a következménye ezen gyarmati kiaknázó politikának? Beszéljenek helyettünk a számok. Angliának népessége 1801-ben közel 9 millió volt, Irlandiáé pedig $5\frac{1}{4}$ millió; 1841-ig mindkét ország népessége emelkedett, habár nem is egyenlő arányban, mert 1841-ben már Anglia 16 millió, Irlandia pedig 8 millió lakost számlált. Azon időtől fogva, mely idő a nagy gyáripar óriási fejlődését, a szabad kereskedelmi rendszer mind nagyobb elfogadását és a mezőgazdasági védvámok eltörlését jelenti: Anglia népessége mesés gyorsasággal emelkedett, mig Irlandiáé fogyott s igy már 1870-ben Anglia 22 mil. lakosságával szemben állt Irlandia $5\frac{1}{2}$ millióval s az utolsó évtizedben is Anglia 2 millióval gyarapodott s Irlandia $\frac{1}{2}$ millióval fogyott. Száztólikban kifejezve, Anglia lakossága 4841-től mostanáig 80%-al emelkedett, mig Irlandiáé 40%-al fogyott. Anglia megeszi Irlandiát, ugy, mint Ausztria Magyarországot.

Csak ugy mint Irlandia Angliát, látjuk mi el Ausztriát gabonával, gyapjuval, borral, fával és egyéb terményekkel, hogy óriási árakon vegyük tőle a nyers anyagokból készitett gyártmányokat. Ipara védve van, ellenben nyersterményeink védtelenül odadobattak az orosz, román és amerikai versenynek, s már-már az egyetlen virágzó lisztiparunkat is fenyegeti a romániai konkurenczia, legalább a durvább minőségekre nézve. A Romániával kötött kereskedelmi szerződés, az általános vámtarifa és az uj német szerződés mind anyagi tőrszurások a magyar közgazdasági élet szivébe. S elbizakodva az eddigi sikertől, már-már Ausztriában fölvetették az 1853-ban fiaskót szenvedett vámterületi uniot Németországgal.

Ezen politika következményei nem fognak elmosódni hazánkban, amint hasonló politika sujtotta és tönkre tette Irlandiát.

Egy befejező czikkben folytatni fogjuk a párhuzamot ez irányban a kivándorlásokra nézve is és kifejtjük majd az abból vonandó eredményeket.

A képviselőház közlekedési bizottsága ma d. u. 5 órakor tartott ülésében tárgyalta a Szeged mentén a Tisza folyó ármedrének kiszélesitéséről, valamint a szegedi rakpart és a tiszai állandó-hid épitéséhez megkivántató pót-hitelről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat ugy átalánosságban, valamint részleteiben is minden vita nélkül elfogadtatván, közöltetni fog a pénzügyi bizottsággal. Az előadással György Endre bizatott meg.

—

Az ausztriai tartománygyülések jun. 8-ára hivta össze ő felsége. A tartománygyülésekben kétségkivül még nagyobb erővel fogják folytatni a harczot az alkotmányhüpárt és az autonomisták. De arra is lehet kilátás, hogy e gyülések némelyikében a klerikálisok is jobban előtérbe fognak lépni kivánságaikkal. A cseh tartománygyülés elé a választási törvényt reformáló javaslattal fog lépni Taaffe gróf. Kétség nélkül ez a törvényjavaslat, általában pedig a cseh tartománygyülés fogja leginkább magára vonni az ausztriai népek figyelmét, és valószinü, hogy ebben az ülésszakban fog igazoltatni — vagy megbukni Taaffe gróf politikája.

—

Waddington értekezett a napokban Grévy elnökkel. Mondják, hogy abban állapodtak meg, hogy Waddington elvállalja a londoni nagy követséget, ha Sayt megválasztja elnökévé a senatus. Sayt megválasztotta a senatus, most már bizonyosnak tekintik, hogy Waddington lesz a londoni nagykövet. Waddingtonnak a kormányelnökségről való lemondása után rögtön fölajánlották ezt az állomást, ő azonban nem fogadta el akkor.

—

A román kormány — bukaresti táviratok szerint — panaszt intézett a nagyhatalmakhoz, hogy a bolgár kormány törvényjavaslatot szándékozik a tartománygyülés elé terjeszteni, amelyben Dobrudsát Románia által annektált bolgár területnek mondja és azt kivánja, hogy az általános honositási törvénynyel szemben, a Dobrudsából és a Szerbiához csatolt területből Bulgáriába költöző bolgárok egyszerü áttelepitéssel honosittassanak. A román kormány ezt a javaslatot kiköltözésre való fölszólitásnak, a berlini szerződésbe és a nemzetközi viszonyokba ütközőnek, Törökország, Románia és Szerbia ellen irányzott ellenséges rendszabálynak tekinti. A szerb agens már tiltakozott a bolgár kormány ezen szándéka ellen, a román ágens is tiltakozni fog. A bécsi kabinet megbizta szófiai ágensét, hogy jelentse ki a bolgár kormány előtt, hogy

---

TÁRCZA.

Zichy Viktor gróf.

E név körül képződik Szegeden is a hét története. E név körül, mely letünt ugy, hogy soha se merüljön föl többé. Befejezést ért egy tragédia; a hős meghasonlott önön magával, elbukott, meghalt.

Talán igy volt ez a legjobban. Az „eltaszitott“ ember minden hibáját, minden szenynyét, amit rákent a közvélemény, lemosta a mellkasából fölbugyogó vér. Az eltaszitott ember, ki arra volt praedestinálva, ha el nem bukik, hogy Magyarország minisztere legyen, ugy halt meg, mintha valóban az lett volna. A nagy mélységet eltemették az utolsó napok, főrendek, a nemzet szine java állták körül az ágyat, a melyben haldokolt.

Mint a szegény számüzött Naal királyt, midőn ott fekszik betegen az erdő ridég árkában, szegényes rongyaiban, mint egy koldus, utolsó perczeiben haldoklása közt vissza viszi a tündér királyi palotája termeibe, s ragyogó pompa, dus fény aranyozza be megtört szemeinek sugarát még egyszer.

Igy halt meg Zichy Viktor. Sajnálták, mert joga lett volna még élni. Meghalt rokonszenv, óriás részvét között, egy nemzet aggódó arczulatja előtt — pedig talán nem lett volna joga „igy“ meghalni.

Zichy Viktor gróf gyönyörüen megtermett magas, atletha férfi volt, még alig harmincznyolcz éves. Nehány év előtt őt tartották a legszebb embernek az arisztokráczia tagjai közt, az utóbbi években azonban nagyon elhizott (azért is volt könnyen eltalálható czélpont a pisztolypárbajnál.)

Nagy sportsmann hirében állott, neki voltak a legszebb lovai Budapesten. Egyszer a királyné is meglátogatta istállóját.

A csinos barna fő szertelen ambitió fészke volt. Kicsattanó piros, egészséges arcza hosszu életnek volt a jósolója. S ime a szertelen ambitió ahelyett hogy magasra vitte volna, letaszitotta a mélységbe, s az életét erőszakosan szétszakasztá egy golyó.

Modorára nézve igen megnyerő jelenség; nem volt az arisztokratikus modor, hanem inkább táblabirói — ami a felső körökben nagy ritkaság. Éles judicium sok természetes észszel párosult nála, s bizonyos tekintetben pótolta tanulmány és olvasottsága hiányát.

Grót Zichy Viktor Heitzingenben született 1842-ben; a gymnásiumot Baján, jogi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte, s letévén az ügyvédi vizsgálatot is, Mosonyban tényleg gyakorolta az ügyvédséget. Ebből is látszik, hogy nem hasonlitott mágnásainkhoz, kik a praktikus foglalkozásoktól irtóznak. De talán éppen e dicséretes foglalkozása a főrangu és gazdag ifjunak hintette el későbbi veszedelme magvát. Itt jött bele az ugynevezett „üzletekbe“, melyektől soh sem birt többé elszokni.

Az alkotmányos élet beköszöntével a politikai pályára lépett; először Mosonymegye alispánjává választatott, majd Pestvármegye főispánjának neveztetett ki.

Főispán korában meglátogattam egy szer, mint azelőttről is jó ismerősömet. Arra kértem, hogy protegáljon a viczispánnál, akit nem ismertem: dispensáczió kellett.

— Minek házasodik még ön meg? Hiszen még gyerek — mondja tréfásan.

S hogy illedelmes legyek, megtartottam azt a hangot, amelyet ő használt.

— Hát biz én azért házasodom meg, hogy most kövessem el ezt a bolondságot, amikor még nem esik beszámitás alá. Aztán higyje meg gróf ur, szép dolog, mikor az embernek nem kell mászkálni egy helyről a másikra, élvezettől-élvezethez, mindent megtalál egy kis helyen „odahaza“, szerelmet . . . nyugalmat . . . örömet, megelégedést.

Zichy tömött szénfekete bajsza egy satirikus mosolytól mozgott meg.

Megfogta a kezemet, s bizonyos cynismussal mondá:

— Lássa uram, én a szerelmet, örömet, nyugalmat és megelégedést, még egy kisebb helyen hiszem legbiztosabbnak . . . . itt a zsebemben.

Kezével a zsebére ütött, ahonnan kihallatszott az apróṕénz csörgése. Ki tudja, nem-e volt az már az Erlangerék borravalójából?

— Igazam van-e? kérdé.

Mosolyogtam; nem feleltem.

Ma már, hogy ott fekszik a ravatalon, megtudnám neki mondani, hogy nem volt igaza.

Ez a czynikus, könnyed és fölületes fölfogás vitte oda arra a ravatalra.

Mint főispán állandó jegyzője volt a főrendiháznak, hol nagy tevékenységet és szorgalmat fejtett ki. A főrendek arany tollal tisztelték meg egy izben. Innen tünt föl Tisza Kálmánnak is, ki őt később belügyi államtitkárjává tette, de voltaképen kereskedelmi miniszternek szánta.

Exponált hivatala az államtitkárság okozta azon botrányos bukását, mely az egész continenst foglalkoztatta egy időben, melyet minden olvasónk ösmer — egész mai napig.

Betegsége alatt, midőn látta, hogy az elveszett rokonszenv ismét visszatért iránta, igy szólott: „Igérjétek meg nekem, hogyha meghalok, miattam senkit üldözni, senkin boszut állni nem fogtok: én minden ellenségemnek megbocsátok.“

Es ez szép vonás volt tőle.

Halálát ugy látszik megsugta előérzete: mert egy levelet találtak utána, melyet még a párbaj előtt kellett megirnia. E levél azt az óhajtást fejezi ki, hogy Budapesten temessék el: „Itt voltam boldog — irja — itt lettem szerencsétlen, itt is akarok pihenni.“

Pihenjen is békével a szemfedő, mely hideg élettelen arczát takarja, takarjon el mindent, mindent.

S ne lebbentse föl senki többé!

M. K.

a kérdéses törvényjavaslat a berlini szerződésbe ütközik. — A franczia és angol kormányok ágensei is ezt az utasitást kapták.

Országgyülés.

május 29.

A képviselőház tegnapi ülésén a kormány oly nagy vereséget szenvedett, az ellenzék diadala a vita egész vonalán oly döntő volt, hogy a Tisza-kabinettel nem egy erkölcsi szinvonalon álló miniszterium egy pillanatig sem haboznék ő felségétől elbocsájtását kérni.

A függetlenségi párt részéről Bódogh Albert s Eötvös Károly nagy hévvel s hatással támadták meg a kormányt azon jellemtelen politikájáért, melyet a tiszavidéki vasut 5-ik szakaszával üzött. Eötvös beszédében a legsulyosabb vádak, a legtalálóbb satyrával váltakoztak. Tisza ur tegnapi, a Rotschild-consortiummal kaczérkodó beszédét s a borravaló politikát oly nevetségessé tette, hogy a kormánypárton szégyenérzetet, az ellenzéken hangos derültséget idézett elő.

Lichtenstein József a különvélemény előadója, az ellenzék zajos tetszésétől kisérve, czáfolta meg a különvélemény ellen fölhozott érveket. S a Szapáry-Prileszky-Máriásy trias Tisza ur védpaizsa alatt sem volt képes többé a háznak a kormány ellen fordult közvéleményét megváltoztatni.

A Tisza-kabinet tegnap az ellenzéktől huszonötöt kapott, mert ennyi volt tegnap az ellenzéki szótöbbség egy korántsem vasuti, hanem elsőrangu politikai ügyben, a politikai morál kérdésében.

Az ellenzék nemcsak a névszerinti, hanem az ezután következő fölállással történt szavazásnál is leverte a kormányt. Hegedüs inditványa után a törvényjavaslat 5-ik §-a bukott el. S az igy érdeme szerint megcsonkitott javaslat a pénzügyi bizottsághoz utasittatott. Tisza miniszterelnök azon meggyőződéssel távozhatott az ülésből, hogy a kormánypárt lelkiismerete fölébredt.

Szeged könyvtára.

A tárgy, melyről ujolag szólunk, nem érdek nélküli, hiszen nemcsak hogy ezután még folyton foglalkoztatni fogja a tudomány barátait, de egy jövő nemzedék, a valódi magyarság nemzedékének leszen az Lethe forrása, melyből meritend, mert meritenie kell; nehogy tudomány nélkül való legyen s aztán elveszszen.

De nem vesz el, mert szerezhet tudományt az alföld magyar városában összegyülő ifju nemzedék, s ha ezután Szegeden a nemzeti igaz érzelemmel széles olvasottságu tudományt is egyesitend, ugy a legnagyobb magyar által kifejezett magyar nemzeti óhaj: hogy lenni fog, bizonyára teljesülhet is.

A Somogyi-féle könyvtár, melyet minden nemes gondolkozásu magyar, de főleg szegedi vágyva vágy látni, oly megbecsülhetlen kincs leend itt az alföld középpontjában, hogy azt csakis a legközelebbi szakértői szemle jelentése, de főleg a katalogus elkészülte után mérlegelhetjük kellőleg.

A véghetlen becset e könyvtárnak nem éppen a mennyiség, avagy talán az egyes ritkább példányok megléte, mint inkább az egyes nagyobbszerü müveknek teljessége, és leginkább azon müveknek megléte, melyek a magyarok hazájára, nemzeti érzelmére, müvelődésére és haladására és missiójának kifejtése s elismerésére vonatkoznak — adják meg.

A könyvtár méltán magyar nemzeti könyvtárnak nevezhető, mert gyüjtőjük minden törekvését oda irányzá, hogy a fönt jelzett irányt képviselő müveket megszerezze, ugy a fő- mint segéd szakokat képező könyvekből. Innen van aztán, hogy a magyarok müvelődésére avagy hajdankori létükre s viszonyaikra vonatkozó müvek között minden nyelvü müvekkel találkozunk. A teljes példányu Katona „Historiarum Hung“, az arabs, latin s más keleti és nyugati irók müveinek segédeszközeivel találkozunk. Majd a „Hungaricákon“ kivül, az akadémia minden kiadványa, vagy az Augsburger Algemeine, s a Leipziger Illustrirte mint jeles gyüjtemények a magyarokra vonatkozó közleményeik és képeiknél fogva beszereztetve érdeklődésünknek tárgyát képezik, és igy tovább sok száz meg ezer kötet ugyane szakból.

Majd az archeologiai legrégibb ásatásokat és jeles leleteket, India épületeit, Aegyptom mumiáit, hyeroglyphjeit magyarázó franczia s angol müvek valamenynyije egész Schliemann és Layard nagyszerü trójai és ninivei ásatásokat előtüntető becses munkáik tünnek föl előttünk. Avagy az architekturai olasz remekmüvek, rézmetszetekben megörökitve előtüntető müveket emlitsük e meg?

Nem lehet egy futólagos szemle után részletes ismertetést irni, annál inkább nem, mert a rendezetlen óriási halmazban csakis nemes gyüjtőjük tud eligazodni és szeret egyet-mást elővonva megmutatni. Azonban azt hiszszük, hogy a futólagosan emlitett nagyszerüség nem leend tulzás, s ha majd mindenki megszemlélheti ezt a theologiai irodalomban, mint a diplomatica, historica, geografia, philologia, szép litteraturai müvekben egyaránt gazdag könyvtárt, csakis akkor birhat határozott fogalommal azon kincs nagyságáról, mely e könyvtár által Szeged birtokába jut.

A jeles geologiai, historiai leszármaztatási táblák nagy mennyisége csak emeli a kéziratokkal együtt e könyvtár becsét.

Részleteset e könyvtárról csakis a katalogus elkészülte után irhatunk, mely ha elkészülhet két év alatt, ugy Szeged nemcsak a legbecsesebb, de a legrendezettebb könyvtárnak is jut birtokába. Es, hogy ez megtörténhessék minél előbb, azt szivünkből óhajtjuk. Meg kell mindent tennünk, mit a nemes adakozó óhajt, csakhogy a könyvtár minél előbb biztositottabb helyre, rendeltetési helyére szállitassék eddigi rozzant helyéről. Ez különben nemcsak a mi, de a nemes férfiunak is óhaját képezi.

Szeged város hatóságán a sor oda hatni, hogy egy szakértőt illetve, kit Somogyi kanonok ur munkás és acceptabilis egyénnek tart maga mellett müködhetni — illendő fizetéssel ellátva, rendelkezésére bocsássunk.

Csak a könyvtár elszállitására volnának még némi észrevételeink, de ennek mikéntjéről határozottan nem értesültünk, tehát alkalom adtáig várakozunk, teljes bizalommal lévén mind a nemes adakozó bölcs teendői, mind dr. Berger kitünő tapintata és Szeged iránti szeretete, nem különben Tisza királybiztos ur határtalanul s odaadó müködése iránt.

Felsővárosi kisajátitási bizottság elnökétől.

7-ik Hirdetmény.

A felsővárosi kisajátitási bizottság részéről ezzennel közhirré tétetik, hogy a folyamatba tett telekrendezési és kisajátitási munkálatok 1880. évi junius hó 1-én a felsővárosi deszkás-temető, Sándor és csuka-utczák által határolt tömbökre nézve fognak megindittatni, illetve folytattatni.

1880. évi junius 1-től bezárólag junius 8-ig az ezen utczákra nézve az érdekelt következő telektulajdonosok, u. m. Bitó János, Kovács János és neje, Ujvári Ferencz özvegye, Csikós Gergely és neje, Bitó József özvegye, Csikos Gergely és neje, Kertész István és neje, Csáki Péter és Ordög Imréné, Jójárt János és neje, Szücs Ferencz és neje, Szuhai András és neje, Kis Márton és neje, özv. Tóth Antalné és gyermekei, Halász Adám és testvérei, Bárkányi Illés és neje, Csikos Ferencz, Szél József és neje, Berta János és Korom András, Csuri Imre és neje, Báló Antal és neje, Tápai Rozál, Bitó Jánosné, Kopasz Imre és neje, Csányi András és Balog Teréz, Fodor Sándor és neje, Abrahám Györgyné, Förgeteg Anna, Bitó József, Balog, Antal és neje, Tóth Antal és neje, Ördög József özv., Tápai János és neje, Dékány József özv., Jójárt János, Bárkányi István és neje, Bodó Ferenczné szül. Kis Klára és érdektársai, Tóth Mihály, Abrahám István és neje, özv. Virág Károlyné és érdektársai, Tóth György és neje, Kopasz Illés, Hosz György és neje, Tuksa Pálné, Vetró Pál és Márton, Tombácz István, Förgeteg Mátyás és neje, Dékány Mátyás neje, Sári Ferencz és neje, Becsei Antalné örökösei és érdektársai, Süveg Mihály és gyermekei, Balog János és neje, Sári János és neje, Kis Istvánné, Förgeteg Anna, Csikós Imréné, Nagy Iván Pál és érdektársai, Parragi Imre, Kormányos Erzsébet és érdektársai, Ambrus István és neje, Tápai József és neje, Kovács Antal és neje, Csányi Gergely és neje, Förgeteg István és neje, Nagy Pál, Juhász Antal és neje, Abrahám József és neje, Csányi György és neje, Dékány (Lőrincz) József özv., özvegy Tápai Györgyné, Katona Erzsébet, Hegedüs István és Barna Ferenczné, Márki István és neje, Rózsa Imréné, Sári Veron házaikra vonatkozó kisajátitási tervrajzok és összeirások a városi széképület tanácstermében fognak közszemlére kitétetni.

Ezen terveket és összeirásokat minden érdekelt fél megtekintheti és a kisajátitási terv ellen netalán fönnforgó észrevételeit irásban vagy az e czélra nyitott jegyzőkönyvbe leendő igtatás végett szóval is előadhatja.

1880. évi junius 9-ik napján reggeli 9 órakor a bizottság a szóbeli tárgyalásokat „a felsővárosi társalkodási egylet“ (felsővárosi kaszinó) olvasó termében még pedig a felsővárosi deszkás-temető-utcza 1135. számu háznál megkezdve és a Sándor-utcza felé haladva kezdi meg és naponkint szakadatlanul folytatni fogja.

A bizottság a közszemlére kitüzés tartama alatt irásban beadott vagy jegyzőkönyvbe iktatott, továbbá a tárgyalási határnapon szóval előadott észrevételek fölött nyomban határoz. A nem nyilatkozó fél részéről az fog vélelmeztetni, hogy a kisajátitási tervet a maga részéről elfogadta.

Figyelmeztetnek továbbá az érdekeltek, hogy a kisajátitás czéljából a bizottság előtt személyesen vagy formaszerü meghatalmazottjaik által, kiskoruak és gondnokoltak helyett pedig a gyámok és gondokok annál bizonyosabban jelenjenek meg, mert a kisajátitás megállapitása fölött a bizottság habár senki sem jelennék is meg, a távol levők részére a kisajátitó bizottság által kinevezendő gondnok meghallgatása után az 1879. XIX. t. cz. 11. §-a alapján érdemileg fog határozni.

Kelt Szegeden, 1880. május hó 28.

Komjáthy Béla,
biz. elnök.

VIDEKI NAPLÓ.

Zentán, május 28-án.

T. szerkesztő ur!

Meg lévén győződve arról, hogy a városunkban megejtendő tisztujitás körüli mozgalmak becses lapjának t. olvasóit érdekelni fogják, sietek a megtörténtekről röviden referálni.

A járás nem osztó párt tegnap, vagy is e hó 27-én egy értekezletre összehivatott, melyre 130 városi képviselő megjelent. Az értekezlet összehivásának okát Szabó László ügyvéd és pártvezér ékesszólással előadta, és ajánlata folytán a párt részéről elfogadtatott azon az alkotmányos világban általánosan elfogadott elv, miszerint bármely kérdésben a párt kisebbsége köteles a többségnek magát alávetni. Ezen határozat a pártra nézve annál is inkább csak üdvös lehet, mert az egyes állások betöltésénél a személyre nézve eltérő nézetek is forognak fönn, könnyen megeshetnék tehát, hogy az ellenpárt fölhasználva a pártban fönnforgó szakadást, egyes állások betöltésénél diadalmaskodnék, a fönti határozat tehát ennek elejét veszi, amennyiben a szétszakadást előre is lehetetlenné teszi.

Megállapodás történt a polgármesteri állást illetőleg, egyhangulag polgármesteri jelöltnek Mihálkovics István, takarékpénztári igazgató kiáltatott ki, egyidejüleg egy három tagu bizottság küldetett ki a jelölthez, a polgármesteri állás elfogadása végett. Mint utólagosan értesitve lettem, Mihálkovics István a jelöltséget elfogadta, és igy majdnem biztosnak mondható, hogy egyhangulag fog polgármesterré megválasztatni.

A többi állásokra nézve az értekezlet még meg nem állapodott, és pedig az oknál fogva, mivel némely állásra 30—40 pályázó van a pártból, és korai lett volna a párt által ajánlatba hozandókat már is megnevezni, czélszerübbnek találta az értekezlet kebeléből egy 25 tagból álló bizottságot kiküldeni azon megbizással, hogy minden egyes állásra nézve belátása szerint a f. hó 30-án tartandó pártgyülésben jelölteket hozzon javaslatba, és amely jelölt a gyülésben többséget nyerend, fog a párt részéről a tisztujitó közgyülésnek kijelöltetni.

A járásosztó párt részéről eddig pártmozgalmak nem észleltettek, és a mint hallottuk, nem is szándékoznak jelölteket fölállitani.

A járásosztási kérdésben egy igen fontos körülményről tehetek említést, — ugyanis a város jövedelmeire intézett második zár is megsemmisittetett, és igy a város vagyonát tovább is fogja kezelni, a lakosság pedig a községi adótól meg fog szabadulni, hogy később mi fog ebből kifejlődni, azt előre megmondani nem lehet, de hogy a városra nézve egy kiszámithatlan előny lesz összes birtokának további birtoklása, azt még a legelfogultabb járásosztó sem merné tagadásba venni.

r. l.

Ujdonságok.

— Május 29. —

— Építési anyagok kiosztása. A kiosztásnak lefolyt negyedik hetében május 24-től 29-ig az építési anyagot kiutalványozó bizottság előtt megjelent 215 fél. Anyag utalványoztatott 190 félnek és 25 fél egyelőre nem vett anyagokat. — Utalványoztatott a héten összesen 1.071,000 drb tégla, 20 köbméter mész, 65 köbméter homok és 6850 forint értékü különböző faanyag. A kincstári építési anyagból eddig, négy hét alatt összesen kiutalványoztatott: 4 millió 414,000 drb tégla, 285 köbméter oltott mész, 461 köbméter homok és 36,089 frt értékü különböző faanyag.

— A felsővárosi kisajátitási bizottság azon megállapodásra jutott, hogy azon felek iránt, kiknek telkeiken a város vizleeresztő árkokat és csatornákat huzott, ezen mélyitések betömésére a város köteles. Ezen határozatáról kellő intézkedés végett értesiti a hatóságot Komjáthy Béla, a felsővárosi kisajátitási bizottság elnöke.

— A sövényházi öblözet megalkotása és a régi percsórai társulat fölosztalásával összefüggő kérdések elintézésére kiküldött bizottság tegnap értekezletet tartott, melynek folytán a polgármester a régi társulati érdekelteket egy holnap délután tartandó ülésre meghivta.

— Könyöradományok kiosztása. Ma 235 félnek 47,055 frt 35 kr. osztatott ki, a kisajátitási alap javára 17 féltől 1130 frt 78 kr. tartatott vissza, a legnagyobb kifizetett összeg 2225 frt volt. Május 3-ka, tehát a megkezdett könyöradomány kiosztás óta összesen 4315 félnek 582,371 frt 89 kr. adatott ki.

— Muskó Sándor királyi ügyész egy városi rendőri szabályzattervezeten dolgozik. Szakavatott kezéből oly munka várható, mely minden irányban rendszeres és megfelelő lesz. Ha a szabályzati tervezet készen lesz, egy bizottság által fog tárgyaltatni és azután a köztörvényhatóságnak elfogadás végett beterjesztetik. Sietni fogunk ezen érdekes munkálatot mielőbb olvasóinkkal megismertetni.

— A város utczáinak és a két körutnak feltöltésével kapcsolatban egy másik függő kérdés megoldása hozatott javaslatba a királyi biztosság müszaki osztályában. Az államvasuti töltés tulsó nyugati részén levő dombok a tavalyi árviz alkalmával nagy duzzadást okoztak,

amennyiben az árviz lefolyását a Matyérbe akadályozták. Az utczák feltöltésére különben is anyagbányára szükség lévén, fölmerült a kérdés, nem-e volna czélszerü a 700 méter hosszaságu magaslatot bányául használni, és igy egyuttal azon akadályt elháritani, mely ha külterületünket ismét árviz találná boritani, több mint egy méternyi duzzadást idézne elő. A müszaki osztályban ma e tárgy fölött tanácskozás folyt, mely azonban még végeredményre nem vezetett, mivel mindenekelőtt az okozandó költség többlet előirányzandó.

— Ujszeged bekebelezésének ün nepélyes aktusa junius 1-ről, junius 5-re halasztatott el, mivel — mint a királyi biztos a városi hatóságot értesiti — a torontál megyei törvényhatóság küldöttei nem jelenhetnek meg előbb.

— Uj utczák elnevezése. Az utczaszabályozás következtében már eddig is több egészen uj utcza keletkezett, a szabályozás teljes keresztülvitelével meg éppen igen tekintélyes lesz az ilyen ujonnan keletkezett utczák száma. Ezen körülményre való tekintettel a királyi biztosság elérkezettnek tartja már az időt arra nézve, hogy az uj utczák elnevezése iránt intézkedés tétessék. Ez okból egy ma érkezett rendeletben utasitja a város közönségét, hogy azonnal válaszszon egy bizottságot, melynek föladata leend már eddig keletkezett s az ezután keletkezendő uj utczák elnevezése iránt intézkedni. Ezen bizottság részéről az utczák elnevezése iránt hozott határozatok mindenkor jóváhagyás végett a királyi biztossághoz terjesztendők föl.

— Algyön a könyöradományok kiosztása hétfőn, f. hó 31-én veszi kezdetét. Mit, hivatalos helyről megkerestetve, ez után is tudomására hozunk az érdekelt feleknek.

— Társas kocsi fog közlekedni holnap, vasárnaptól kezdve mindennap a „Prófétából" a dorosmai fürdőhöz, melyet Bene Gyula és Heszlényi József bérlő urak czélszerü átalakitással élvezetes kirándulási helylyé tettek. Hétköznap a kényelmes társas kocsi délelőtt 9 órakor, és délután 5 órakor indul, vasárnap és ünnepnapokon pedig délelőtt ugyancsak 9 órakor, délután azonban 3 órakor indul. Visszatérés a közönség tetszésére bizatik. Egy személy 50 krt fizet, amivel igen megvan könnyitve az odajutás költsége. Csak dicsérhetjük a bérlők e praktikus intézkedését.

— Az első zenekar, mely Páczi János halála által oly sulyos csapást szenvedett, ismét elfoglalhatja majd a közönség előtt és társas életünkben azon helyet, mely illeti. Ifj. Erdélyi Náczi kitünő hegedümüvészünk ugyanis elhatározta magát, hogy ismét a zenekar élére áll s igy Páczi által hagyott, pótolhatlannak látszó ürt be fogja tölteni és pedig rendkivüli tehetségét és képzettségét tekintve bizonyosan a közönség teljes megelégedésére.

— Roth Endre zenetanár zenevizsgája május hó 30-án délután 4 órakor a felsővárosi volt kaszinó helyiségében fog megtartatni a következő müsorozattal: 1. Schwarz W. iskola II. füzet. „12. Thema." Zongorán játsza: Holtzer Dóri. 2. Schwarz W. iskola II. füzet. „15. Thema." Zongorán játsza: Magyar Ilonka. 3. Weber K. M. „Aria" hegedün játsza: Lemle József. 4. Schwarz W. iskola IV. füzet. „6. Thema." Zongorán játsza: Löwy Anna. 5. Lortzing. „Aria" hegedün játsza: Farkas János. 6. Oesten T. Faust dalmüből „Aria." Zongorán játsza: Kövesdy Ida. 7. Bellini, „Aria" a Normából. Hegedün játsza: Lemle Lajos. 8. Heller „Impromtu." Zongorán játsza: Huszár Sándor. 9. Dancla C. „Air Varie." Hegedün játsza: Tombácz Lajos. 10. a) Bertini H. „Etudes" op. 48. No 12. b) Mozárt W. A. 15. számu szonátájából „Andante." Zongorán játsza: Holtzer Flóra. 11. Bertini H. „Etudes" op. 48. No 8. 16. Zongorán játsza: Rörich Jakab. 12. Dancla C. „Air Varie." Hegedün játsza: Magyar Endre. 13. Jungmann A. „Idylle." Zongorán játsza: Magyar János. 14. Chopin F. „Valse" (Des). Zongorán játsza: Lemle János. 15. Berioth C. „7-ik hangverseny." Hegedün játsza: Rosenbaum Béla. 16. Beethoven „Sonata" op. 28. Zongorán játsza: Holtzer Antónia. 17. Huber K. „Magyar Abránd." Hegedün játsza: Rosenbaum Béla. 18. Liszt F. „Rapsodia." Zongorán játsza: Holtzer Antónia. — A derék zenetanár ezen első hangversenyét ajánljuk a közönség figyelmébe.

— Dal- és tánczestély. A szegedi polgári dalárda junius 5-én az ujszegedi népkertben zártkörü dal- és tánczestélyt rendez, még pedig igen változatos és jól összeállitott következő müsorral: 1. Kücker F. Az erdőben. Spohr Föl-föl. 2. Mollináry baka nóta. Virágos kenderen, férfi karra alkalmazta Kaplan Antal. 3. Népdal, Jaj beh hosszu, Csillag ragyog. 4. Huber K. Rajta társak zengjetek, bariton solóval. 5. Zimay L. Beh szomoru ez az élet. — Beléptidij személyenkint 80 kr., este a pénztárnál 1 frt. Jegyek előre válthatók e meghivó előmutatása mellett Burger Gusztáv, Gál és Madár, Mozgay Károly, Heszler József, Balogh István, Adám Ferencz, Stein Antal urak üzletében. Este a pénztárnál. Kezdete 8 órakor. Kellemetlen idő esetén az estély elhalasztatik, s mikori megtartását falragaszok fogják tudatni. A müködő és pártoló tagok az alapszabály 10. §-nál fogva szigoruan családjaikhoz tartozó 1 taggal beléptidij-mentesek. Akik meghivót nem kaptak, de arra igényt tartanak, Balogh István bizottsági tag urnál (kereszt-utcza) jelentkezzenek. A polgári dalárda mulatságai sokkal ösmertebbek és sokkal kedveltebbek, mintsem azokat bővebben kellene ajánlani.

— Találtatott. Mult csütörtökön délután a népkertben egy arany karperecz találtatott. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti Keméndy Nándor t. alkapitány urnál.

Értesités.

Dr. Pulszky Ferencz „A reactió nyiltabb fellépte 1848-ban juliustól szeptemberig" czimü nyilvános felolvasását folyó hó 30-án, vasárnap, délelőtt 10 órakor a közgyülési teremben tartandja, mire a müvelt közönség figyelme — minden egyéb meghivás mellőzésével — ezuton felhivatik.

A rendező bizottság.

Meghivás.

A „szinügy-egyesület"-nek folyó hó 23-ikára hirdetett félévi rendes közgyülése a tagok elégtelen száma miatt meg nem tarthatván, a kérdéses közgyülés f. évi május 30-án (vasárnap) d. e. 11 órakor a főreáliskolában (földszint, jobbra 4-ik ajtó) fog megtartatni, melyre az egyesület t. cz. tagjait azon figyelmeztetéssel hivom meg, hogy az alapszabályok értelmében a jelenlevők határozni fognak.

Szegeden, 1880. május 23.

Farkas Antal,
h. elnök.

Törvényszéki csarnok.

(K—cs.) A szegedi kir. törvényszék bünfenyitő osztálya f. hó 26. napján tárgyalta sulyos testi sértéssel vádolt Lovas Antal bünügyét.

A kideritett tényállás szerint, mult évi julius hó 8-án Lovas Antal vádlott, Béres Mátyásnét szül. Rőt Annát saját házában megtámadta és a magával vitt bottal az orvosi látlelet szerint panaszosnőn sulyos testi sértést követett el. Rőt Anna, már az udvaron hallotta vádlott hangját, midőn ez mérgesen kérdezte kislányától, hogy „itthon van-e apád?" — Panaszosnő sejtvén a kitörőben levő zivatart, szobájába iramodott, s az ajtót magára zárta. Vádlott utána ment, az ajtót betolta és a bottal oly erővel sujtott panaszosnő fejére, hogy az vérrel boritva, eszméletlenül hanyatlott a földre. E brutális tett oka azon körülmény, hogy Béres Mátyás adósa volt Lovas Antalnak.

A bizonyitási eljárás folyamában vádlott beismerte ugyan tettét; azonban mentségül fölhozza, hogy önvédelmére kénytelen volt azt elkövetni, miután panaszosnő késsel rohant feléje és azzal őt meg is sértette. E sérüléseire vonatkozólag utal a bemutatott orvosi látleletre, melyben kés által okozott könnyü testi sértésről emlités tétetik ugyan, de kétséget nem szenved, hogy a kérdéses sérülést vádlott önmaga ejtette magán, félrevezetendő ezáltal a büntető közegeket. Ez aljas politika hajótörést szenvedett két szemtanunak hittel erősitett vallomásán. Béres Anna és Horvát Bálintné látták ugyanis az egész eset lefolyását és határozottan állitják, miszerint Rőt Anna kezében sem kés, sem egyéb védelmi eszköz nem volt, továbbá, hogy az, az ütés által elesett, s csak nagy sokára tért magához.

Vádlott védője, Tóth Aurél ügyvéd, védencze érdekében, mindössze azon körülményre utal, hogy panaszosnő kevés ideig lévén fekvő beteg, — a vádbeli büntény könnyü testi sértésnek minősitendő.

Az eljáró kir. törvényszék vádlottat, a sulyos testi sértésben bünösnek mondván ki, őt büntetésül az itélet jogerőre emelkedésétől számitandó 2 havi, hetenkint egy napi bőjttel és közmunkával szigoritott börtönre itélte, ezenkivül 7 frt 60 kr. gyógykezelési költségekben, panaszos részére 10 frt fájdalomdijban és 10 frt munkamulasztási dijban, továbbá a fölmerült eljárási és rabélelmezési költségekben elmarasztalta.

A nyomban kihirdetett itélet ellen ugy vádlott, valamint panaszos és közvádló is fölebezett.

Közgazdaság.

Termény-üzlet.

(Bermüller Emil heti jelentése.)

Terményekben lanyha hangulat uralkodik még mindig, minélfogva a forgalom csakis a valódi szükségletre szoritkozik.

Mai piaczi árak a következők:

Disznózsir, helyi termelvény 60 frt.
Pörkölt szalona 55—56 frt.
Fehér tábla szalona 58 frt.
Paprikás szalona 58 frt.

Paprika:
Kereskedelmi (Mercantille) 22—24 frt.
Közép finom 28 frt.
Csörmöly 45—48 frt.
Csőves 45 frt.
Szegedi szappan valamivel olcsóbb, 31 frt.
Töpörtő szappan 34 frt.

Keményitő:
Tullanglais 25 frt.
Kristály 28 frt.

Köles kása 13 frt — kr.
Árpakása 14 frt — kr.

Az árak Szegeden átadva 100 kilónkint értelmezendők.

Malomipar.

A lefolyt héten a lisztüzlet csendesebb volt. Malmoknál csak kisebb mennyiségek rendeltettek, többnyire fekete fajta lisztekben.

Külföldi vevők szintén tartózkodók voltak.

Jelenlegi árak a szegedi vasuthoz vagy hajóhoz szállitva:

0	1	2	3	4	5	6
22.60,	22.—,	21.40,	20.60,	19.80,	19.20,	18.70

7	7½	8	8½	8¾	9
18.20,	— —	17.40,	16.40,	15.20,	14.—,

100 klgr.-kint. Zsák ingyen.

Dercze 5 frt 80 kr. Korpa 5 frt — kr. 100 kilogrammonként, zsák nélkül.

Hivatalosan jegyzett piaczi árak

			frt	kr.				frt	kr.
I. Tiszta buza	100	klg	11	30	Kőrösfa	1	öl	3	80
II. „ „	100	„	11	—	Gyertyánfa	1	„	3	80
Kétszeres	100	„	9	80	Szilfa	1	„	3	40
Rozs	100	„	9	—	Tölgyfa	1	„	3	20
Árpa	100	„	8	—	Füz- és nyárfa	1	„	2	40
Zab	100	„	6	60	Fenyőfa	1	„	2	40
Kukorica tav.	100	„	—	—	Faszén, kem.	100	klg	4	20
„ idei	100	„	7	15	Kőszén, pécsi	100	„	1	40
Köles	100	„	6	50	„ mohácsi	100	„	—	—
Káposzta-rep.	100	„	—	—	„ oravicai	100	„	2	50
Veres-repcze	100	„	—	—	Repczeolaj	1	„	—	68
Burgonya	100	„	4	50	Faolaj	1	„	1	60
Szinliszt	100	„	24	—	Stearin-gyertya	1	„	1	20
Zsemlyeliszt	100	„	20	—	Faggyu-gyertya	1	„	—	64
Kenyérliszt f.	100	„	18	—	Szappan	1	„	—	40
„ barna	100	„	16	—	Faggyu nyers	1	„	—	38
Rizs	100	„	32	—	„ tiszta	1	„	—	62
Buzadara	100	„	26	—	Marhahus	1	„	—	52
Árpakása	1	℔	—	12	Borjuhus	1	„	—	60
Borsó	1	„	—	20	Sertéshus	1	„	—	56
Lencse	1	„	—	20	Juhhus	1	„	—	48
Bab	1	„	—	12	Szalonna	1	„	—	68
Köleskása	1	„	—	14	Disznózsir	1	„	—	70
Széna, legj.	100	klg	4	—	Irósvaj	1	„	1	50
Szalma, alom	100	„	1	30	Olvasztott vaj	1	„	1	20
Bor, szegedi	1	Hl	9	—	Köménymag	1	„	—	68
Sör	1	℔	—	26	Vereshagyma	1	„	—	30
Pálinka törköly	1	„	—	60	Foghagyma	1	„	—	20
Bor, mult évi	1	„	—	24	Só	1	„	—	12
„ uj	1	„	—	20	Czukor	1	„	—	52
Vizeczet	1	„	—	6	Káposzta	1	„	—	40
Bükkfa	1	öl	3	80	Paprika	1	„	—	50
Cserfa	1	„	3	80	„ kereskед.	1	„	—	30

Nyilttér.*

A hü sáfár.

Tegnapi fölszólamlásomhoz kiegészitőleg még a következőket hozom az olvasó közönség tudomására, annak bizonyitékául, hogy milyen hiven sáfárkodik Böröcz Illés uram, a Jankovich kormánybiztos ur által neki adott hatalommal.

Nem rég történt, hogy a királyi biztosság munkásaival a sugáruton, Csonka János jó barátja romjait s illetve épitési anyagát elhordatta, amely elhordatás pedig tetemes pénzébe került volna, ha véletlenül nem Böröcz Illés a jó barátja s ha véletlenül nem bizik Jankovich kormánybiztos ur vakon Böröcz Illésben elannyira, hogy az a kir. biztosság munkásait is privát dolgok teljesitésére használhatja föl.

Ez egy eset. De egy oly eset, amit be lehet igazolni, amire tanuim vannak, hogy egyebek közt Gárgyán János munkást emlitsem, aki határozottan állitja, hogy nekik (mintegy nyolczan lehettek) Böröcz Illés parancsolta, miszerint a Csonka János romjait hordják el. Ez mondom egy eset, de hány fordulhatott elő ilyen? S mi ebből a tanulság?

Az, hogy igy aztán nem csoda, ba a királybiztosságnak igen sokba kerül minden dolga, — s hogy a királyi biztosság munkájának kevés a látszatja. A hü sáfárok keze között még a munkaerő is elpazaroltatik.

Jankovich kormánybiztos ur ő nagysága, persze nem csalhatatlan s nem tudja ezeket a dolgokat; de én megirtam hadd tudja meg az olvasó közönséggel együtt ő is s máskor válogassa meg jobban az embereit.

Varga Antal.

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Tisza vizállása Szegeden.

1880. május 30-án
15′ 1″ 6‴ azaz: 4.78 mtr.

Felelős szerkesztő:
EISENSTÄDTER LUKÁCS.

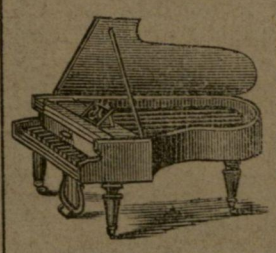

Bátorkodom a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint nálam **két uj legkitünőbb gyártmányu**

ZONGORA

(**Bösendorfer rendszer**) eladás végett elhelyeztetett, azok nálam bármikor megszemlélhetők. Kitünő minőségük és tartósságukért a jótállást elvállalom.

E zongorák kiváltképen **feltünő olcsó áron** kaphatók. Esetleg **jó** karban lévő használt zongorák is jutányosan kaphatók. 254—10—2

Tisztelettel
Bäuml-Konrád Zsófia,
zongora-intézet tulajdonosnő.
Teketesas-utcza 154. szám.

Egy vaggon, 100 métermázsa elsőrendü **nagyváradi** vagy **szoborcsini**

mész

hivatalosan megmázsálva **130 forint.**

Szmetán Bertus,
sánczpart, buza-piacz, Tukacs József-féle ház.
259 1—1

Árverés.

Szerdán, junius hó 2-án a városi széképület udvarán

arany- és ezüst órák és ékszerek

eladásával az árverést folytatni fogom.

Gelberger Fülöp,
260 zálogüzlet-tulajdonos. 1—1

Hidegviz, belégzés
és
savó-gyógyintézet
az Oravica melletti
Marillavölgyben
Megnyitás 1880. évi junius 1-én.

A Marillavölgy, egy sürü fenyves erdő közepette, 2500 láb magasságnyira fekszik a tenger fölszine fölött s oly kitünő klimatikus gyógyhely, melyben folyton idyllikus szélcsend uralg, hol a legforróbb hónapokban a hőmérő átlag + 20 R. fokot meg nem halad.

A gyógyintézet mind kényelemre, mind egészségügyi tekintetben a legczélszerübben épittetett, használható fönti czim szerint:

1. a környi és központi idegrendszertől függő betegségekben. Igy pl. méhszenv, kedélykór, fejzsába, ideges szivdobogás, ül-idegzsába, tehetetlenség és magömlés ellen;
2. idült csüzos és köszvényes bántalmaknál;
3. véreredény vagy vértől függő bajok, pl. vérnek a szervekhezi torlódása, aranyeres állapotok, vérszegénység, sápkór és görvélykór ellen;
4. a légzőszervek megbetegedései, u. m.: idült gége-, légcső és tüdőhurut, tüdőlégdag, görcsös légrekedés ellen;
5. altesti bántalmaknál, nemző-, és hugyszervek bántalmaknál, gyomorgörcs, idült gyomor-, és bélhurut, beteges nyák-, és vérfolyások, kora szülési hajlam ellen;
6. makacs váltólázak és következmenyei ellen.

A gyógyhely számos alkalmat nyujt szórakozásokra, miután házi könyvtár, tekeasztal, és számos hirapok a társalgó-, és olvasó termekben találhatók.

Ezenkivül legszebb fákkal beültetett utakon, mintegy husz kirándulási hely érhető el, melyek részint a természet által páratlan nagyszerüségü tájjá alakittattak, részint az ott létező nagyhirü ipargyárakhoz vezetnek, s igy lélek-. és kedélyre egyaránt legkülönbözőbb benyomásokat gyakorolnak.

Tánczmulatságok és hangversenyek hetenkint rendeztetnek.

A lakás és ellátás kitünő és olcsó.

Posta a házban van.

A vendégeknek, az oraviczai pályaudvartól ¼ órányira fekvő Marillavölgybe szállitása, igen olcsó s szabályozott kocsiközlekedés utján történik.

A gyógyintézetbeni fölvételek és egyéb ebbe vágó kérdések iránt alólirott szolgál fölvilágositással, ki május 15-ig N.-Becskereken s ezentul az Oravica melletti Marilla-völgyben lakik.

Dr. Hoffenreich Mór,
230—5—5 vezénylő-orvos

6971/880. sz. 258—3—1

Pályázati hirdetés.

Szeged szab. kir városa részéről a f. május hó 17-ik napján tartott közgyülés 229. sz. határozata folytán — addig is még a mérnöki hivatal szerveztetik, egy **ideiglenes mérnöki** és egy **ideiglenes irnoki állomás** — előbbi alku szerint, utóbbi pedig 1 frt 50 kr. napdij járandósággal leendő betöltése rendeltetvén el, ennélfogva mindazok, akik ezen állomásokat elnyerni óhajtják, ezennel fölhivatnak, hogy végzett tanulmányaikat és gyakorlataikat igazoló okmányokkal fölszerelt folyamodásukat ezen hirdetésnek a „Szegedi Naplóban" háromszori megjelenése napjától számitandó 8 nap alatt annyival is inkább benyujtani el ne mulaszszák — mivel a később benyujtandó folyamodások figyelembe vétetni nem fognak.

Szegeden, 1880. évi május hó 24-én tartott tanácsülésből.

Veszelinovics Bazil,
h. polgármester.

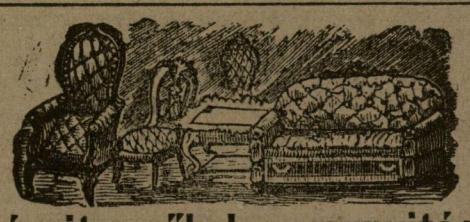

Kárpitosműhely megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy **segitő-boldogasszony utczában, Pálfy polgármester ur házában**

kárpitos mühelyt

nyittottam, hol minden e szakba vágó munkát, ugy teljes **garniturákat, diszitéseket** és **szobák betapétázását,** mint a **legegyszerübb javitási munkákat,** különösen **a viz által megrongált butorok ujonnan behuzását** elvállalom.

Az asztalos-társulatnál üzletvezetői minőségben számos éven át szerzett tapasztalataim folytán reménylem a n. é. közönség bizalmát kinyerni, mit pontos és solid munka által megtartani legfőbb törekvésem leend.

Mély tisztelettel
Teply Mátyás,
234—6—6 kárpitos.

The Singer Manuf. Comp. New-York.
A világ legnagyobb varrógép-gyára.

Az eredeti Singer varrógépek

fölülmulhatlanok: jóságuk, czélszerü alkalmazhatásuk s tartósságuk által, és ezen előnyeiknél togva a más fajta és utánzott gépeknél kedveltebbek; mint azt az évenként emelkedő mennyiség is mutatja, mely már most több mint felét teszi ki az összes amerikai gyártmánynak.

Az eredeti Singer varrógépek

legtöbb sokoldalusággal birnak, s a legtökéletesebb segédkészülékkel látvák el, s a legkülönlegesebb czélokra rendezvék be: családi használatul kéz vagy lábbal hajthatók, és a kézmüipar minden szakának, u. m.: szabók czipészek, kárpitosok, könyv, kötők, kalapgyárosok stb. megtelelnek.

Az eredeti Singer varrógépek

az egyedüliek, melyek egyszerü czélirányos s könnyen megtanulható szerkezettel birnak, melyről nemcsak a számos kiérdemelt legnagyobb kiállitási dijak tanuskodnak, hanem azon körülmény is, hogy azok majd minden varrógép gyárosnak mintaképül szolgálnak. 238—*—3

Az eredeti Singer varrógépek

gyári áron s minden árfölemelés nélkül, hetenkénti lefizetés, és pedig: **1 frt 50 kr.** részlet összeg mellett is adatnak el, hogy ezáltal a kevésbé vagyonos osztálynak is megkönnyittessék egy ilyen kereseti forrásul szolgáló eszköz beszerzése.

Az eredeti Singer varrógépek

csak ugy valódiak, ha az itt látható gyári jegyet, valamint a gép karján a „The Singer Manufacturing Co." föliratot viselik, s egy G. Neidlinger aláirásommal ellátott igazolványnyal (jótállási iv) ellátvák; tökéletes jótállás mellett adatnak el s kaphatók kizárólag egyedül:

Neidlinger G.
a „The Singer Manufacturing Comp. New-York" föügynöke.

Szegeden, Széchenyi-tér, a városi bérházban.
Fiók-üzlet Szabadkán: Polyákovits-féle uj házban.

Lakváltoztatás.

Dr. KISS GYÖRGY
szem- és fülorvos, villamgyógyász,

f. évi junius 1-én lakását a buzapiaczról Horváth suszter-féle házból **városháza melletti Zsótér házba (törvényszéki helyiség) I. emelet balra, helyezi át.**

Egyuttal felkérem azokat, kik vidéki szem- vagy fülbetegeket lakás vagy teljes ellátásra magokhoz fölvenni hajlandók, velem lakásukat valamint föltételeiket tudatni sziveskedjenek.

Szeged, május 20-án 1880. 249—3—3

ÖZV. FISCHER JÁNOSNÉ
kőfaragó és sirkő-kereskedő Szegeden és Szabadkán.

Építészeknek, épitőmestereknek és épitkezőknek ajánlja

kőfaragó üzlet-telepét.

Junius hó 1-től **kálvárial sugárut és verem-utcza sarkán,** Dáni-féle ház átellenében.

Lépcsők, nyuglemezek, folyosó-lemezek, hordkövek, zokli-lemezek, és az épitkezéshez szükséges egyéb kőfaragó-munkákat a nagy forgalom következtében **minden versenyt kizáró jutányos áron készit,** ugy a legjobb homokkövekből, mint vörös és szürke márványból is.

Házak diszitésére szolgáló gypszöntvényeket olcsón, tisztán és stylszerüen készit.

Kehlheimi lemezeket folyosók, előszobák és konyhák kövezésére olcsóbban szállit, mint Budapestről. 214—12—6

Árjegyzéket és mintaköveket dijmentesen ad.

Fölhivás.

A szeged-csongrádi takarékpénztárnál elzálogositott, alantabb kitüntetett zálogtárgyak tulajdonosai ezennel fölhivatnak, miszerint ezeknek kiváltása vagy meghosszabbitása iránt **f. évi junius 15-ig** intézkedjenek, mivel az addig nem rendezett zálogok a f. évi junius 16-án a város székepületének udvarán tartandó nyilvános árverésen eladatni fognak. 251—3—2

Szeged, 1880. május 15-én.

A szeged-csongrádi takarékpénztár igazgatósága.

A zálogok számai:

3017, 3018, 3023, 3024, 3025, 3026, 3029, 3039, 3040, 3094, 3105, 3107, 3113, 3160, 3165, 3193, 3217, 3248, 3258, 3262, 3280, 3285, 3293, 3295, 3311, 3326, 3332, 3359, 3365, 3375, 3379, 3396, 3398, 3406, 3410, 3426, 3441, 3496, 3498, 3507, 3552, 3555, 3572, 3573, 3575, 3577, 3603, 3609, 3611, 3622, 3652, 3654, 3658, 3683, 3698, 3700, 3701, 3732, 3758, 3766, 3781, 3796, 3797.

Mész-raktár az alföldi vasut pályaudvarán.

Épitkezési anyagraktár.

Külső nagy raktár gyéri kapunál saját telken.

Midőn a kor igényeinek megfelelő bármily épület teljes kiállitásához szükséges mindennemü anyagokat tartalmazó raktáramat ezennel a n. é. épittető közönség becses figyelmébe ajánlom, különösen fölemlitendőnek tartom: kivánság szerint oltott vagy oltatlan állapotban kapható saját gyártmányu kitünő kövér **révi meszemet,** (melylyel a helybeli kir. biztosi mész szállitmányt is elnyertem) nagy választéku **tégla, födcserép és párkánytégla készletemet,** elismert kitünő minőségü **Román- és Portland-cementemet,** különféle szinezetü legjobb gyártmányu cementlapjaimat, (burkolatokhoz) továbbá világhirü Münsterbergi **anyagcsöveimet,** elastikus födpapir és sárréti szép vékony stukatur nádamat, vashordány, kész asztalos munka, gyalult deszka és parquette padozataimat, Bruck-féle szellőztető- és Tauszig-féle berendezési czikkeimet, sat.

Mindezen anyagok kitünőségük és fölötte olcsó áruk mellett a további ajánlást fölöslegessé teszik, fölkérem a n é. épitkező közönséget, miszerint azok minéminőségéről beszerzés által magának meggyőződést szerezni sziveskedjék.

Helyben több rendbeli kivitel alatt álló nagyobb épitkezéseimre hivatkozva, van szerencsém egyszersmind magamat, mint vállalkozót ajánlani.

Belső raktár: Sz.-Háromság-utcza, 776. sz. alatt.

Lederer Ede,
250—24—3 épitész-mérnök.

Müszaki iroda és kézi raktár: **Kárász-utczán, Tary-házban.**

FRIEDMANN M.
kő- és érczvésnök

Szegeden, iskola-utcza, „Oroszlán" kávéházzal szemben, Pósz Alajos ur ékszerüzlete mellett.

ajánlja a n. é. közönségnek helyben 9 év óta jó hirnévnek örvendő üzletét, melyet ujabban minden e szakmába vágó igényeknek megfelelőleg berendezett, miáltal képes a legizlésesebben kiállitott vésnökmunkákat olcsóbbért szállitani, mint bármely fővárosi vésnök.

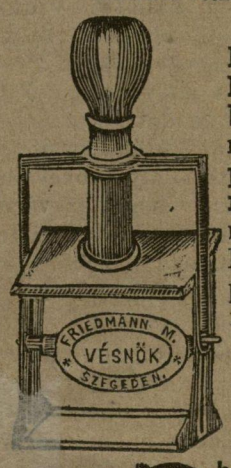

Gyorsan és pontosan készit mindenféle **hivatalos pecsétnyomók czimerekkel,** festékhez vagy pecsétviasz alá, **dombornyomatu prések** és **bélyegzőket,** mindenféle **számzó-gépeket,** a **m. k. póstahivatalok részére berakott számokkal,** stb. stb. minden e szakmába vágó munkákat elvállal és sajátkezüleg készit. Megrendelések és javitásokat gyorsan és pontosan, levélbeli megrendeléseket utánvét mellett is eszközöl.

Himzésekhez előnyomtatásnak monogrammokat készit.

Raktáron tart: hivatalok, intézetek és társulatoknak igen alkalmas

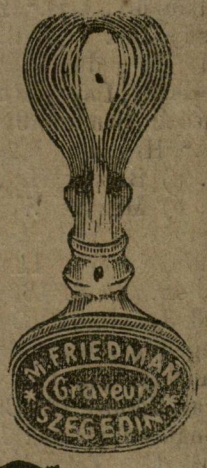

hectoragfok, (irományok sokszorositására) hozzávaló másoló-tintával jutányos áron. 213—12—4

Szegeden, 1880. nyomatott Endrényi Lajos és társa könyvnyomdájában.